

Sygn. akt VIII Ca 244/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 lipca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu VIII Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Rafał Krawczyk (spr.)
Sędziowie:	SSO Hanna Matuszewska SSO Jadwiga Siedlaczek
Protokolant:	st. sekr. sąd. Krystyna Sytniewska

po rozpoznaniu w dniu 25 czerwca 2013 r. w Toruniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. T.**

przeciwko **Województwu (...)**

o ustalenie

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu

z dnia 31 października 2012 r.

sygn. akt I C 1206/11

oddala apelację.

Sygn. akt VIII Ca 244/13

UZASADNIENIE

Powód M. T. w pozwie przeciwko Województwu (...) wniósł o ustalenie, że granice przysługującego mu jako współwłaścicielowi prawa własności nieruchomości gruntowej kw ner (...), stanowiącej działkę nr (...) nie obejmują pasa gruntu zachodniej części przedmiotowej działki o powierzchni 0,1209 ha zajętej pod drogę publiczną – drogę wojewódzką nr (...). Wyrokiem z dnia 31 października 2012 r. Sąd Rejonowy w Toruniu oddalił powództwo oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania. W uzasadnieniu Sąd ten wskazał, iż powód nie przedłożył wyłącznego dowodu przejścia na własność jednostki samorządu terytorialnego części nieruchomości objętej pozwem, a takim jest ostateczna decyzja wojewody, stwierdzająca nabycie z mocy prawa własności nieruchomości zajętej pod drogę publiczną przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego

(art. 73 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną, Dz. U. Nr 133 poz. 872).

W apelacji od powyższego wyroku powód zarzucił naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy:

- art. 217 § 1 kpc w zw. z art. 227 kpc poprzez niedopuszczenie prawidłowo zgłoszonego dowodu z zeznań świadka Z. P., w zakresie przygotowanej przez niego notatki technicznej z dnia 22 maja 2012 r., podczas gdy przeprowadzenie tego dowodu mogło ujawnić okoliczności mające dla sprawy istotne znaczenie, a sporne okoliczności nie zostały dostatecznie wyjaśnione, co doprowadziło do oparcia wyroku na niekompletnym materiale dowodowym;
- art. 232 kpc poprzez przyjęcie, że powód nie wywiązał się z obowiązku udowodnienia okoliczności, z której wywodzi skutki prawne, iż pas gruntu zajęty pod drogę publiczną nie stanowi jego własności, lecz stanowi z mocy prawa własność Samorządu Województwa (...) (na mocy art. 73 ust 1 i 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r - Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną, Dz. U. Nr 133, poz. 872) przez przedłożenie decyzji wojewody, podczas gdy powód przedstawił logiczne, wzajemnie uzupełniające się dowody potwierdzające, że spełnione zostały przesłanki przewidziane w ww. przepisie ustawy;
- art. 316 § 1 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie przez Sąd zmiany stanu prawnego w postaci spełnienia przewidzianych w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r - Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną, (Dz. U. Nr 133, poz. 872) przesłanek przejścia przez Samorząd Województwa (...) na własność pasa gruntu zajętego pod drogę publiczną z mocy samego prawa, z dniem 1 stycznia 1999 r., co spowodowało, że podstawą orzeczenia nie jest stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy;
- art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. polegające na niewskazaniu w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku dowodów, na których Sąd się oparł oraz dowodów, którym odmówił wiarygodności i mocy dowodowej
- art. 102 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i obciążenie powoda kosztami postępowania.

W oparciu wskazane podstawy skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie od pozwanego na jego rzecz powoda kosztów procesu za obie instancje, ewentualnie o zmianę pkt. II wyroku i na podstawie art. 102 k.p.c. nieobciążanie powoda kosztami postępowania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi 1 instancji do ponownego rozpoznania. Wniósł ponadto o uzupełnienie i powtórzenie postępowania dowodowego przez przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka Z. P. na okoliczność, że droga wojewódzka nr (...) do O. na odcinku w S. przebiega bezpośrednio przez działkę nr (...) stanowiącą własność powoda.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Bezpodstawny jest zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku jasno wskazuje przyczyny zapadłego rozstrzygnięcia, i jest wystarczające do prawidłowego przeprowadzenia kontroli instancyjnej. Jest też oczywiste, że wobec podstaw do oddalenia powództwa a limine, postępowanie dowodowe stało się zbędne. Upatrywanie zatem w braku oceny dowodów uchybienia Sądu Rejonowego prowadzić może co najwyżej do wniosku, że apelacja jest oderwana od zapadłego orzeczenia i jego motywów.

Ustalenie spełnienia przesłanek nabycia własności nieruchomości przez Skarb Państwa lub odpowiednią jednostkę samorządu terytorialnego określonych w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz.U. Nr 133 poz. 872) należy do postępowania administracyjnego, zgodnie bowiem z art. 73 ust. 3 tej ustawy podstawą do ujawnienia w księdze wieczystej przejścia własności nieruchomości, o których mowa, jest ostateczna decyzja wojewody. Jest to kompetencja wyłączna przyznana organowi administracji. W obecnym stanie prawnym, po zmianie ustępu 3 - dokonanej ustawą z dnia 11 kwietnia 2001 r. o

zmianie ustaw o samorządzie gminnym, o samorządzie powiatowym, o samorządzie województwa, o administracji rządowej w województwie oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 45, poz. 497) - postępowanie administracyjne w tej sprawie wszczyna się na żądanie strony lub z urzędu, w związku z czym decyzja wojewody może być wydana na wniosek każdego podmiotu, który w wystarczającym stopniu udokumentuje swój interes prawny w urzędowym potwierdzeniu nabycia z mocy prawa gruntu zajętego pod drogę. Przedmiotem dowodzenia w tym postępowaniu przez zainteresowanego dotychczasowego właściciela nieruchomości może być nieistnienie przesłanek do wydania decyzji.

Powód nie legitymował się decyzją wojewody i jakiej mowa w art 73 ust. 3 cyt. ustawy i okoliczność ta, niezależnie od jakichkolwiek innych względów, wykluczała uwzględnienie powództwa.

Decyzja o jakiej mowa ma wprawdzie charakter deklaratoryjny, zaś przejście własności na podstawie art. 73 ust. 1 cyt. ustawy następowało ex lege, jednak w świetle ugruntowanego stanowiska judykatury, które tutejszy Sąd podziela, z faktu, iż stwierdzenie nabycia własności należy do wyłącznej kompetencji organu administracji wynika, że do wylegitymowania się przez osobę, która powołuje się na takie nabycie własności nieruchomości, konieczne jest okazanie decyzji. Pogląd ten jest jednolicie przyjmowany w orzecznictwie Sądu Najwyższego począwszy od uchwały składu 7 sędziów z dnia 29 lipca 1993 r., III CZP 64/93, (OSNC 1993, nr 12, poz. 209), odnoszącej się do tożsamej co do istoty konstrukcji prawnej wynikającej z art. z dnia 10 maja 1990 r. Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych.

W treści apelacji powód w ogóle nie odnosi się do tej kwestii, mimo że jak wynika z uzasadnienia wyroku pierwszoinstancyjnego, był to argument który przesądził o oddaleniu powództwa.

Za chybione należy uznać więc zarzuty dotyczące postępowania dowodowego (pkt 1 tiret 1,2 apelacji), gdyż niedopuszczalne było dowodzenie okoliczności, na którą powołał się powód, innymi środkami dowodowymi np. zeznaniami świadków, dokumentami w postaci map itp.

Za nieuprawniony trzeba uznać także zarzut naruszenia art. 316 §1 k.p.c. gdyż oceniając stan prawny Sąd był zobligowany do uwzględniania takiego stanu, jaki wypływał ze zgromadzonych dowodów, z zastrzeżeniem wyłącznego znaczenia dowodowego decyzji wojewody w art 73 ust. 3 cyt. ustawy. Przedstawione dowody nie potwierdziły twierdzeń powoda.

Końcowo należy stwierdzić, że bezpodstawny jest zarzut dotyczący orzeczenia o kosztach sądowych i niezastosowania art. 102 k.p.c. Wbrew skarżącemu nie ma podstaw do przyjęcia, iż wytoczenie powództwa zostało wymuszone przez bezczynność organów administracji działających po stronie pozwanego. Powództwo było bowiem od początku pozbawione szans powodzenia, zaś powód powinien domagać się sprawnego działania organów administracyjnych z wykorzystaniem stosownych środków procedury administracyjnej. Dlatego też nie było przyczyn do odejścia od generalnej zasady obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej sprawę (art. 98 k.p.c.).

Z podanych względów Sąd Okręgowy oddalił apelację po myśli art. 385 k.p.c.